

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **115680** (13) **U**
(51) МПК
F16H 1/16 (2006.01)

(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

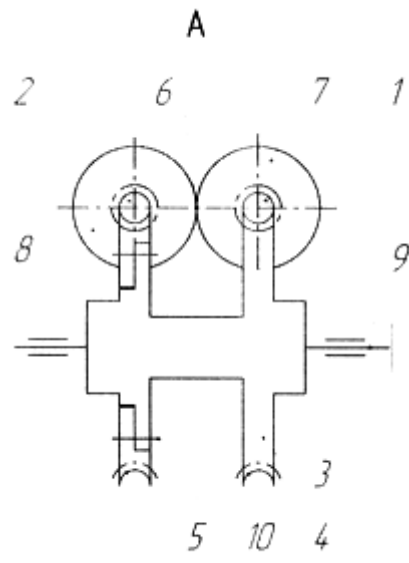
<p>(21) Номер заявки: u 2016 11014</p> <p>(22) Дата подання заявки: 02.11.2016</p> <p>(24) Дата, з якої є чинними права на корисну модель: 25.04.2017</p> <p>(46) Публікація відомостей про видачу патенту: 25.04.2017, Бюл.№ 8</p>	<p>(72) Винахідник(и): Піпа Борис Федорович (UA), Рубанка Микола Миколайович (UA), Павленко Георгій Іванович (UA)</p> <p>(73) Власник(и): КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ, вул. Немировича-Данченка, 2, м. Київ-11, 01601 (UA)</p>
---	---

(54) ЧЕРВ'ЯЧНА ПЕРЕДАЧА

(57) Реферат:

Черв'ячна передача, що містить два черв'яки, зв'язані між собою за допомогою циліндричної зубчастої передачі, та черв'ячне колесо з двома черв'ячними вінцями, кожен з яких з'єднаний з відповідним черв'яком, причому один із черв'ячних вінців з'єднаний з черв'ячним колесом за допомогою введеного болтового з'єднання з можливістю кутового регулювання положення одного із черв'ячних вінців відносно іншого черв'ячного вінця.

UA 115680 U

Фир. 2

Корисна модель належить до машинобудування, а саме до черв'ячних передач.

Відома черв'ячна передача, що містить два черв'яки, зв'язані між собою за допомогою циліндричної зубчастої передачі, та черв'ячне колесо з двома черв'ячними вінцями, кожен з яких з'єднаний з відповідним черв'яком (патент України на корисну модель 15536 МПК F16H 1/16, 2006 р.). Жорстке з'єднання обох черв'ячних вінців з черв'ячним колесом негативно впливає на розподіл потужності між черв'ячними вінцями в результаті неможливості досягти точності взаємодії з ними черв'яків, що знижує довговічність роботи черв'ячної передачі.

Таким чином в основу корисної моделі покладена задача створити таку черв'ячну передачу, в якій введенням нових елементів та їх зв'язків, забезпечилось би підвищення довговічності роботи черв'ячної передачі.

Поставлена задача вирішена тим, що в черв'ячній передачі, що містить два черв'яки, зв'язані між собою за допомогою циліндричної зубчастої передачі, та черв'ячне колесо з двома черв'ячними вінцями, кожен з яких з'єднаний з відповідним черв'яком, згідно з корисною моделлю, один із черв'ячних вінців з'єднаний з черв'ячним колесом за допомогою введеного болтового з'єднання з можливістю кутового регулювання положення одного із черв'ячних вінців відносно іншого черв'ячного вінця.

З'єднання одного із черв'ячних вінців з черв'ячним колесом за допомогою болтового з'єднання з можливістю кутового регулювання його положення відносно другого черв'ячного вінця дозволяє усунути неточність взаємодії обох черв'яків з черв'ячними вінцями і, таким чином, рівномірно розподілити потужність, що передається черв'ячному колесу, на два потоки, що призводить до підвищення довговічності роботи черв'ячної передачі.

На фіг. 1 представлена схема черв'ячної передачі. На фіг. 2 представлено вигляд А черв'ячної передачі.

Черв'ячна передача містить два черв'яки 1, 2 та черв'ячне колесо 3 з двома черв'ячними вінцями 4, 5. Черв'яки 1, 2 зв'язані між собою за допомогою циліндричної зубчастої передачі 6, що містить дві шестерні 7, 8, жорстко встановлені на черв'яках 1, 2 відповідно. Черв'ячне колесо 3 жорстко встановлене на веденому валу 9 та за допомогою черв'ячних вінців 4, 5 зв'язане з черв'яками 1, 2 відповідно. Черв'ячний вінець 4 виконано за одне ціле з черв'ячним колесом 3, а черв'ячний вінець 5 з'єднаний з черв'ячним колесом 3 за допомогою болтового з'єднання 10 з можливістю кутового регулювання його положення відносно другого черв'ячного вінця.

Черв'ячна передача працює таким чином. При вмиканні привода (на фіг. 1, 2 не показаний), в складі якого використовується черв'ячна передача, черв'як 1 з жорстко закріпленою на ньому шестірнею 7 починає обертатися. Обертальний рух шестірні 7 шляхом зубчастого зачеплення передається шестірні 8 та жорстко зв'язаному з нею черв'яку 2. Обертальний рух черв'яків 1, 2 одночасно передається черв'ячними вінцями 4, 5 відповідно, приводячи в обертальний рух черв'ячне колесо 3, з яким вони з'єднані, та веденому валу 9, на якому встановлено черв'ячне колесо. При цьому, оскільки черв'яки 1, 2 обертаються в різні боки, а черв'ячні вінці 4, 5 повинні обертатися в одному напрямі, напрямки ліній витків черв'яків 1, 2 та відповідні їм напрямки ліній зубів черв'ячних вінців 3, 4 виконуються різними - лівими та правими. З'єднання черв'ячного вінця 5 з черв'ячним колесом 3 за допомогою болтового з'єднання 10 з можливістю кутового регулювання його положення відносно черв'ячного вінця 4 дозволяє шляхом зміни положення черв'ячного вінця 5 відносно черв'ячного вінця 4 компенсувати неточність черв'ячного зачеплення черв'яків 1, 2 з черв'ячними вінцями, що забезпечує підвищення довговічності роботи черв'ячної передачі.

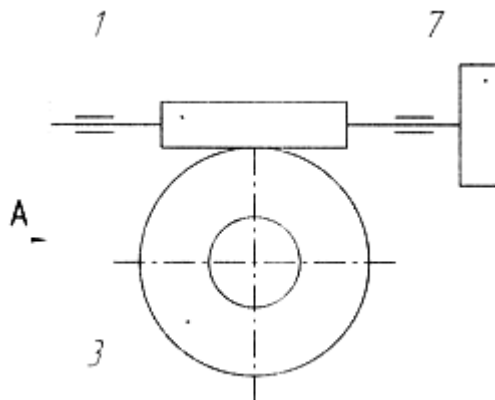
Таким чином передача потужності від черв'яка 1 до веденого вала 9 здійснюється двома потоками: перший потік черв'як 1 - черв'ячний вінець 4 - ведений вал 9; другий потік черв'як 1 - шестірня 7 - шестірня 8 - черв'як 2 черв'ячний вінець 5 - ведений вал 9. Передача потужності веденому валу двома потоками зменшує габаритні розміри черв'ячної передачі та підвищує надійність і довговічність її роботи.

Розташування черв'яків 1, 2 з одною боку черв'ячного колеса 3 таким чином, що кожен із черв'ячних вінців 4, 5 кінематично зв'язаний лише із одним черв'яком, дозволяє взаємно компенсувати осьове навантаження, що діє на черв'ячне колесо та на ведений вал і його опори, що також призводить до підвищення довговічності роботи черв'ячної передачі.

ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

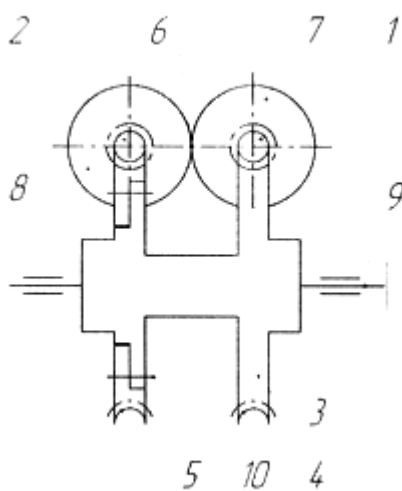
Черв'ячна передача, що містить два черв'яки, зв'язані між собою за допомогою циліндричної зубчастої передачі, та черв'ячне колесо з двома черв'ячними вінцями, кожен з яких з'єднаний з відповідним черв'яком, яка **відрізняється** тим, що один із черв'ячних вінців з'єднаний з

черв'ячним колесом за допомогою введеного болтового з'єднання з можливістю кутового регулювання положення одного із черв'ячних вінців відносно іншого черв'ячного вінця.

Fig. 1

A

Fig. 2

Комп'ютерна верстка В. Мацело

Державна служба інтелектуальної власності України, вул. Василя Липківського, 45, м. Київ, МСП, 03680, Україна

ДП "Український інститут інтелектуальної власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601